případě na základě vnějšího podnětu. Jednalo se například o zjištění nezvykle vysokého procenta prodejů se slevou na jedné prodejně, nesrovnalosti v dokumentaci a fakturách k propagačním akcím či zjištění vysoce nadstandardní spotřeby nafty v naftových generátorech pro výrobu elektřiny. Náš útvar interního auditu zastřešoval již několik vyšetřování podvodů.

Tomas Sandor,
Internal audit,
Pivovary Tovar a. s.

1. Áno.
2. Áno.
3. Áno.

KVALITNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – co si pod tímto pojmem představit a jak k němu může přispět projekt Kvalita v dalším profesním vzdělávání

OBECNĚ MŮŽEME DEFINOVAT KVALITU ČEHOKOLI JAKO STUPEŇ SPLNĚNÍ NEBO PŘEKROČENÍ POŽADAVKŮ A OČEKÁVÁNÍ VŠECH ZAINTERESOVANÝCH STRAN – TJ. TĚCH, CO KVALITU PRODUKUJÍ A NABÍZEJÍ A TĚCH, KTEŘÍ JI POPTÁVAJÍ A ODEBÍRAJÍ.

Platí to i pokud jde o kvalitu v dalším profesním vzdělávání. V tomto případě zainteresované strany jsou zaměstnavatelé, lektoři, manažeři vzdělávacích institucí, kraje, stát, které kvalitu pojímají (nebo by měli pojímat) s důrazem na zákazníka – uživatele vzdělávacích služeb.

Kvalitu pak určuje stupeň splnění vzdělávacích cílů a především výsledky, kterých bylo dosaženo ve vzdělávací činnosti. Zní to jednoduše, ale je třeba říci hned v úvodu, že kvalita ve vzdělávání sama o sobě není jednoznačně ověřitelnou, měřitelnou kategorií. To ovšem ztěžuje její stanovení a ověření.

Význam dalšího profesního vzdělávání je přitom v současné době na vzestupu. Na trhu práce stoupá poptávka po specifických druzích povolání, po náročnějších specializacích. Kvalitní profesní vzdělávání má tedy pomoci dospělým nalézat pracovní uplatnění na pracovním trhu, který se mění směrem k vyšším a v mnohých případech odlišným kvalifikačním požadavkům, než splňuje dosažená kvalifikace. Kvalitní profesní vzdělávání má tudíž lidem pomoci prohlubovat a rozšiřovat si profesní znalosti a dovednosti a udržet si tak vlastní konkurenceschopnost.

Kvalita je ale také základem konkurenceschopnosti vzdělávací instituce, protože zákazník má možnost volby a nerad se rozhoduje v podmínkách nejistoty a rizika. Platí tržní vztah: vzdělávání se neuskuteční, pokud obě strany nebudou věřit, že směnou něco získají. Proto snahou vzdělávacích zařízení je používat různé metody v zabezpečování kvality. To se však v současné době děje nesystémovým způsobem, kdy v ČR neexistuje systém, který by jednotně zabezpečoval kvalitu dalšího profesního vzdělávání.

Projekt Kvalita v dalším profesním vzdělávání je přímou odpovědí na stávající snahy všech institucí, působících v této oblasti, získat objektivní záruku o kvalitě vlastní nabídky.

Jde o systémový projekt, který na základě zadání Ministerstva práce a sociálních věcí ČR vypracovává kolektiv řešitelů – Národní vzdělávací fond, o. p. s., KPMG Česká republika s. r. o., a Bankovní institut, vysoká škola, a. s., a který ve výsledku navrhne systém zabezpečování kvality dalšího profesního vzdělávání, který v Česku dosud chybí. Cílem je napomoci zkvalitnit a sjednotit úroveň vzdělávacích institucí, lektorů i programů a provázat je s poradenstvím.

Zlepšování kvality dalšího profesního vzdělávání zahrnuje jak zvyšování kvality nabídky, tak tříbení poptávky, probíhá vždy v těsné interakci vzdělávajících a uživatelů vzdělávacích služeb.

Certifikace institucí – nástroj prokazování a hodnocení kvality institucí dalšího profesního vzdělávání je jedním z výstupů projektu. Kvalita instituce poskytující další profesní vzdělávání je závislá na kvalitě zdrojů, procesů, postupů a systému řízení.

K prokazování systémového řízení kvality instituce mohou využívat standardizované nástroje jako např. EN ISO 9001:2000 a od podzimu 2008 i systémy EDUIQ 9001 a KVIS, vyvinuté v rámci projektu. Tyto nástroje specifikují požadavky na systém řízení kvality v organizacích, umožňují prokázat způsobilost organizace v této oblasti a posoudit tuto způsobilost nezávislou stranou. Uvedené nástroje slouží k trvalému zvyšování efektivnosti poskytovaných vzdělávacích služeb a zvyšování konkurenceschopnosti institucí dalšího profesního vzdělávání.

Asociace institucí vzdělávání dospělých vyvinula spolu s dalšími partnery projektu, certifikačním orgánem Bankovní institut Vysoká škola a Národním vzdělávacím fondem oborovou certifikaci institucí vzdělávání dospělých. Tento systém podobně jako ISO 9001 stanovuje soubor kritérií, jejichž plnění je ověřováno certifikačním orgánem prostřednictvím auditů na místě, a je zaměřen specificky na procesy klíčové pro kvalitní provedení vzdělávací akce.

Dalším výstupem projektu je Certifikace lektorů – nástroj prokazování a hodnocení kvality personálu. Činnost lektora a konzultanta je v ČR volnou živností, pro kterou neexistuje žádný přímý obor přípravy ve formálním vzdělávacím systému. V praxi nejsou uplatňovány žádné obecně uznávané kvalifikační požadavky pro lektory a konzultanty a nejsou užívána žádná všeobecně přijímaná kritéria pro hodnocení kvality lektorů. K prokazování odborné a pedagogické způsobilosti lektoři využívají různé „certifikáty", které však mnohdy nesplňují požadavky na certifikaci ve smyslu získání, prokazování a udržování odborných a pedagogických kompetencí.

S využitím nadnárodního standardizovaného nástroje prokazování kvality personálu – normy ISO/EN 17024:2003 Posuzování shody – Všeobecné požadavky na orgány pro certifikaci osob – zpracoval projektový tým minimální požadavky pro certifikaci lektora dalšího vzdělávání a manažera dalšího vzdělávání. Tím vznikla možnost získat certifikát lektora a manažera dalšího vzdělávání podle pravidel jednotného evropského akreditačního systému.

Informační systém pro kvalitu v dalším profesním vzdělávání – tak se nazývá důležitý nástroj vyvinutý v rámci projektu, který prochází nyní pilotním provozem a bude zpřístupněn po skončení projektu. Informační systém bude mít podobu přehledně uspořádaného a pravidelně aktualizovaného internetového portálu, kde zájemci najdou relevantní informace. Bude členěn na sekce určené jednotlivým cílovým skupinám: sekce pro vzdělávací instituce, lektory a manažery, sekce určená účastníkům dalšího profesního vzdělávání a zaměstnavatelům, a další velmi užitečné aplikace (přehledy a statistiky, diskusní fóra, návody, aktuality, odpovědi na často kladené otázky...).

Projekt se nemůže obejít bez strategií systémového zabezpečování kvality v dalším profesním vzdělávání, která integrovaným způsobem prováže vytvořené výstupy, určí roli jednotlivých aktérů dalšího profesního vzdělávání a definuje míru ingerence státu na tomto vzdělávání.

Navržená strategie vychází z přístupu řady vyspělých evropských států s tradicí v péči o kvalitu dalšího profesního vzdělávání. Počítá s tím, že všechny součásti kvality v dalším profesním vzdělávání, které jsou zároveň finálními výstupy projektu, budou implementovány v jednom společném institucionálním systému pod společným řízením tzv. Národní autoritou, která je zároveň správcem Integrovaného systému. Cílem takového postupu je:

- Dosáhnout v co nejkratší době a v co nejširší míře toho, aby vzdělávací instituce, lektoři-manažeři a vzdělávací programy realizované v oblasti dalšího profesního vzdělávání naplňovaly požadavky kvality.
- Společně sdílet podněty k rozvoji a zdokonalování dalšího profesního vzdělávání, které přicházejí ze všech uživatelských i dalších zainteresovaných skupin (stát, zaměstnavatelé, regiony i obce, občanská sdružení a další) a efektivně je promítat do zlepšených řešení a výstupů.
- Společně iniciovat intenzivnější celospolečenskou (především legislativní) podporu pro celou oblast dalšího profesního vzdělávání.
- Účelně propojit procedury kvality v dalším profesním vzdělávání (o potřebě konstituovat formální procedury kvality v dalším profesním vzdělávání se zmiňuje i Strategie celoživotního učení ČR) a zároveň účelně provázat aktivity podporující uplatňování Národní soustavy kvalifikací.

Projekt Kvalita v dalším profesním vzdělávání je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a z národního rozpočtu ČR a skončí k 31. červenci 2008. Výstupy z projektu v plném znění jsou zveřejňovány na portálu projektu www.kvalitavzdelavani.cz

Hugo Roldán
manažer pro vztahy s veřejností
Národní vzdělávací fond, o. p. s.

Vladimír Mráz a Eva Kárníková

Taková jsou jména Manažera roku 2007 a Manažerky roku 2007. Ing. Vladimír Mráz je generálním ředitelem a předsedou představenstva společnosti Kooperativa pojišťovna, Ing. Eva Kárníková je pak generální ředitelkou společnosti DINERS Club Czech, s. r. o. Vítězové jubilejního 15. ročníku soutěže Manažer roku byli vyhlášeni během slavnostního Dne úspěšných manažerů a firem v pražském paláci Žofín 17. dubna 2008.

V kategorii Vynikající manažer malé firmy (do 50 zaměstnanců) se na prvním místě umístil Ing. Pavel Knorr, generální ředitel LEGO Trading s. r. o., vítězem v kategorii Vynikající manažer střední firmy (do 250 zaměstnanců) se stal Ing. Jiří Grund, generální ředitel a předseda představenstva společnosti GRUND a. s. Cena vydavatelství Economia byla udělena Prof. MUDr. Janu Pirkovi, DrSc, přednostovi Kliniky kardiovaskulární a transplantační chirurgie v Praze. V rámci soutěže bylo ohodnoceno také 21 vítězných manažerů v jednotlivých hodnocených odvětvích.

„Soutěž Manažer roku je jedinou soutěží v České republice, která hodnotí manažery jako osobnosti, a to na základě jejich dlouhodobé práce pro firmu, ve které profesně působí. Nejde tedy o jednorázovou anketu ovlivněnou aktuální image daného manažera, ale o strukturovanou soutěž, která jde do hloubky a na jejímž vyhodnocování se v několika krocích podílí odborníci z mnoha oblastí," uvedl k zaměření soutěže PhDr. Bohuslav Holub, ředitel Manažerského svazového fondu, který soutěž organizačně zajišťuje.

Soutěž Manažer roku pravidelně vyhlašují Česká manažerská asociace, Svaz průmyslu a dopravy ČR a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. Průběh hodnocení a vyhlašování soutěže organizačně zajišťuje Manažerský svazový fond (MSF).

MF